

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

§.I. Apparatus ad foundationem Cœnobij Glacensis ab Arnesto
Archiepiscopo factus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Arnesti prima consilia ad Cœnobij Glacense fundandum.

§. I. Apparatus ad foundationem Cœnobij Glacensis ab Arnesto Archiepiscopo factus.

Cùm pridem statuisset *Arnestus* *Canonicis S. Augustini*, omnium eorum quæ condidisset antè, pulcherrimum Cœnobium fundare, ante omnia, ut opus æternitatem haberet, vicinas quasdam *Glacio* ditiones, dissimulato consilio, cum Fratribus suis *Smilone* & *Wilhelmo*, maximo pretio comparare cœpit. Id factum longè ante Annum 1350. *Carolus* Rex Rom. significat litteris A. 1349. Pragæ, ultimâ Martij datis, quibus eam emtionem confirmat, quarum initium est hujusmodi:

Nota: pridem. Carolus DEI Gratiâ Romanorum & Bohemie Rex, &c. Pridem VEN. Arnestus S. Prag. Ecclesia Archiepiscopus, Princeps, & devotus noster dilectissimus, & sui Fratres, quedam bona, agros, possessiones, & pradia in villis Sweylderdorff, &c. suo pretio compararunt, nosq; demum consideratis multiplicibus meritis probitatis, & constantis fidei puritate, quibus idem Archiepiscopus, & dicti sui Fratres, nostre Majestatis oculis multimodè placuerunt, &c.

Emta verò sunt à Fratribus de *Glubocz*: *Ottone*, *Renzkone* & *Nicolao*: Pagus *Sweyeldorff*, *Bertholdsdorff* cum allodio in *Ymsiehsdorff*, & curia in *Glacz* emente, ut aiunt, *Arnesto* Divinâ magnificentia S. Ecclesie *Pragensis* Archiepiscopo, pro 718. Marcis argenti. Id pretium aliquot antè annisolvere *Arnestus* cœperat. Anno demum 1350. totum exsolvit. Sûntque ea de re duplices litteræ ab iisdem *Glubocz*s fratribus, feriâ 5. post Dominicam *Invocavit* datæ, quibus omnem se pecuniam recepisse farentur; altera in vigilia *Pentecostes* hoc anno 1350. In ijs litteris *Smilo*, & *Wilhelmus de Pardubitz*, uterini fratres *VEN. Arnesti* vocantur.

Templum B. V. Annunciatæ à fundamentis extruitur ab Arnesto.

Comparatis hisce ditionibus, ad adificationem processum est: magnificum *Beatissimæ Virgini MARIE* (Annunciationis Filij *DEI* titulo) in monte *Glacensi*, templum extruxit. *VEN:*

Arnestus. Quod Templum qui viderunt (stetit enim, ut post dicam, ad Annum 1621.) commendare satis non possunt; deinde aggressus ædificationem Cœnobij, locum totius Urbis altissimum, ob aëris libertatem saluberrimum, ob camporum, fluyij *Nissa*, & totius Urbis, vicinorumque ac remotorum Montium, aspectum latissimum elegit; omnia eleganter & animo regio, ut solebat, adornavit. Laudat *Glacensis* historicus *Furius* eam descriptionem, miratur aulas, ambitus, cameras, aliâque ad æternitatem quandam parata. Hujus quoque Cœnobij venustatem, formam, arcus, columnas, & fornicum protensiones & projecturas, *Seniores Nostra Societatis Patres*, à quibus id audiui, mirè deprecare solebant, aiebântque nullum id temporis totà in *Bohemia & Moravia* Collegium, huic comparari potuisse. *Wenceslaus Hagecius* Canonicus Ecclesiæ *Boleslaviensis*, in brevi illo de *Arnesto* Elogio, rem tantam non tacuit: appellat *ædificium regium ac præstantis*, imaginibus ac tabulis pretiosis plurimis ornatū, quæ hominum mentes in pietatis amorem raperent, parietes omnes imaginibus, ab arte commendatis coopertos, fenestras vitreas coloratas, ad gratiam oculorum luxisse, atque etiam ipsas imaginibus spectabiles fuisse. In hoc eodem Cœnobio, imitatus illos qui, ut ait *S. Job*, *ædificant sibi solitudines*, Cellam quandam, ut vocant, pro se ac famulo unico, extrui jusserat *Arnestus*, tam occulto, tamque difficili ad aditum loco, ut penè ab ipsis Canonicis vulgò ignoraretur. In eo quotannis delitescibat certo tempore, sæpiq; ac Cæsaris aulicos fallebat, qui in gravi quopiam negotio citatis equis Archiepiscopum *Romam*, aut *Avenionem* abijisse credebant. At *Arnestus* interim *Aule* fastidia ponebat, & in ea solitudine, ut loquitur *Hagecius*, *Beatissimæ DEI MATRI* serviebat. Sed hæc postea in *Arnesti* virtutibus, extremo libro commodiùs narabuntur. Emit præterea *Arnestus* ab iisdem fratribus *Glubocys* hortum, sub *S. Wenceslai Bohemico* Templo situm, quem animi causâ, velut optimum vicinum, invisere *Canonici* quoties vellent, possent.

In *Glaciographia* p. 1. C. 20
sect. 7.

Arnesti solitudo *Glacij* ædificata.

Notz

Notæ in §. I.

Omnis nomi-
na, quod ho-
dieq; Fami-
lia illa No-
bites super-
sint.

Anno 1350
10. Cal. Nov.

Arch. N. 44.

Duz Marcæ
libram unã
argenti effi-
ciunt.

Dissimulato Consilio, Id necessarium fuit, ob quos-
dam in Glacensi Districtu, professos penè Religiosorum &
Ecclesiasticorum hostes, qui noluisse has ditiones Ecclesia-
stici juris fieri, ideòq; Arnestus Fratres suos ad emtionem adhibuit.
Nominat. quosdam ex ijs Chronicum M. S. A. 1433. Districtus, in-
quit, Glacensis Vasalli ab A. 1367. statim post obitum Reverendissimi
in Christo Patris D. Arnesti, Monasterium oppugnârunt, præcipuè
Hanko de N. & Wolfframus de N. Item A. 1457. Ioannes N. hostis Cœ-
noby vocatur, actaq; sunt lites coram D. Putha de Ryzmberg. Ni-
mirum vivo Arnesto hiscere non audebant. Causa autem præcipua
fuit, quod Carolus IV. per auream Bullam, omnia bona Cœnoby a po-
testate seculari, ipsosq; subditos, in Arnesti gratiam, ab omnibus Regijs
servitijs, & stentis in perpetuum, ut loquitur, absolvisset. Quã
N. N. alijs quoq; Religiosis, ut Braunentibus, molesti fuere.

A Fratribus de Glubocz. Insignia fratrum isto-
rum gentilitia sunt, Piscis ignotum genus, ei simillimum & gemi-
num, quod Illustrissimos Barones Hystrle gestare videmus. Pagi emti,
Swedeldorff, Bertzdorff & Liferdorff hodie vocantur. 718. Mar-
ca argenti graves data, pro marca qualibet 64. grossos argenteos com-
putando, pecunia eo tempore non parva.

§. 2. Inductio Canoniorum in Mon- tem Beatissimæ Virginis, & Fundatio Cœnoby Glacensis.

Chronicum
Glacense M. S.
mit.

Iam ad Inductionem veniamus, in qua describenda placet sua
manuscriptis Codicibus verba relinquere. A. D. 1349. Re-
verendus in Christo Pater Arnestus inchoavit, fundavit, & ere-
xit, instituit, & in propria persona consecravit 25. die Martis,
hoc